

فاجعه‌مانا

فاجعه مناریشه آل سعود را می‌کند

مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل یا یادآوری این نکته که بنیان‌های بنی‌امیه پس از ماجرای کریلا ریشه‌کن شده، گفت: قطعاً کریلا‌ی منا که هزاران نفر از مردم بی‌گناه کشورهای اسلامی از جمله ایران در آن شهید شدند، ریشه آل سعود را خواهد کند. علی‌اکبر ولایتی در گفت‌وگو با تسنیم، با اشاره به پیام مهم رهبر انقلاب درباره حج، این پیام را پیامی قاطع و تعیین‌کننده عنوان کرد و گفت: رژیم آل سعود طی سال‌های گذشته اقداماتی را انجام داده که نظیر آن را در تاریخ اسلام کمتر می‌توان یافت. مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل تأکید کرد آل سعود در منطقه غرب آسیا به‌عنوان چماق آمریکا عمل می‌کند. وی با تصریح بر اینکه سعودی‌ها به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم در خون‌های به زمین ریخته‌شده مردم بی‌گناه و مسلمان منطقه در سالیان گذشته شریک هستند، خاطر نشان کرد: آل سعود همان‌هایی هستند که از صدام حمایت کردند و در قتل‌عام صدها هزار مسردم بی‌گناه ایران و عراق از سوی صدام شریک هستند. ولایتی با ابراز اینکه آل سعود در منطقه غرب آسیا به دنبال این بود مزدوران خود را در منطقه حاکم کند، یادآور شد: به‌طور نمونه رژیم آل سعود در سوریه به دنبال این بود حکومت این کشور را که تابع آنها نبود ساقط کند که البته شکست خورد. معتمد رژیم سعودی در تمام عرصه‌ها به آخر خط رسیده است. وی تصریح کرد: عربستان به‌جای اینکه خادم حرمین باشد، در خدمت دشمنان اسلام یعنی آمریکا و رژیم صهیونیستی است.

وزارت امور خارجه و سازمان حج و زیارت بیش از این تعلق‌کنند

بیانیه ۶۴۸ حقوق‌دان برای پیگیری فاجعه منا

جمعی از حقوق‌دانان، قضات، وکلا، سردفتران، اساتید، دانشجویان و دانش‌آموختگان حقوقی دانشگاه‌ها و مؤسسات مردم‌نهاد حقوقی سراسر کشور در بیانیه‌ای ضمن برشمردن ناکارآمدی دولت عربستان در اداره حج و برشمردن دلایلی مبنی بر در دست داشتن سعودی در فاجعه منا خواستار پیگیری وزارت امور خارجه و سازمان حج و زیارت از دولت عربستان و میزات خطایان این فاجعه شدند. به گزارش «وطن امروز» در این بیانیه که به امضای ۶۴۸ شخصیت حقیقی و حقوقی حقوق‌دان رسیده، آمده است: به‌رغم واقعی بودن انتساب این فاجعه به دولت عربستان، متأسفانه با گذشت یک سال از این حادثه، هیچ‌گونه شکایت رسمی در هیچ یک از مراجع داخلی یا خارجی ثبت نشده است و حتی گزارش یا تقاضای رسمی و مکتوبی نیز از سوی مقامات رسمی کشور به مجامع حقوق بشری یا مسئولان کشور عربستان ارسال نشده یا اگر اقدامی صورت گرفته نتایجی از آن حاصل نشده است. این بیانیه می‌افزاید: تعلل در پیگیری حقوقی این فاجعه از ابتدای وقوع آن با بهانه‌های مصلحت‌اندیشانه نتیجه‌ای جز گستاخ‌تر شدن دولت عربستان در نفی مسئولیت خویش در این فاجعه و محاکمه مقصران و عدم جبران خسارات وارده را نداشته است تا جایی که زمینه ممانعت از شرکت ایرانیان را در مناسک حج امسال به‌رغم حقوق قانونی و شرعی خویش فراهم آورده است. در این بیانیه همچنین آمده است: جهت برون‌رفت از وضعیت فعلی و حصول نتیجه لازم که همان احقاق حقوق پیامال شهدا هموطنان داغ‌دیده‌مان است، از سازمان حج و زیارت و وزارت امور خارجه انتظار داریم از طرق زیر یا هر طریق دیگری، احقاق حقوق بازماندگان را مطالبه نمایند:

- ۱- ارسال درخواست‌های رسمی به مسئولان کشور عربستان و همچنین نهادهای بین‌المللی همچون دبیرکل سازمان ملل و سازمان همکاری اسلامی و مطالبه تشکیل کمیته حقیقت‌یاب و تعیین مسوول جبران خسارت
- ۲- پیگیری حقوق بشری این فاجعه در نشست‌های جاری شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد و سازمان همکاری اسلامی
- ۳- رازبازی مستمر با کشورهای آسیب‌دیده جهت فعال کردن آنان برای احقاق حقوق مسلمانان و ایجاد ظرفیت‌های مطالبه مردمی در این کشورها و به‌ربربرداری مناسب از توان دیپلماتی عمومی
- ۴- مذاکره با کشورهای همسوی و فعال‌تر کردن جنبش عدم تعهد و گروه ۷۷ در جهت هم‌افزایی قدرت در جهت مطالبه بیشتر
- ۵- اقدام فوری و مقتضی جهت تسهیل ثبت شکایت در محاکم داخلی کشور عربستان جهت احقاق حقوق خانواده‌های بازماندگان و خسارت‌دیدگان.

گروه سیاسی: حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، رهبر حکیم انقلاب اسلامی صبح دیروز (سه‌شنبه) در ابتدای جلسه درس خارج فقه در سال تحصیلی جدید حوزه‌های علمیه، با اشاره به وجود برنامه‌های گسترده برای انحراف ذهن و دل مردم و جوانان از اصل دین، اولین و مهم‌ترین وظیفه روحانیون را «مقابله با نقشه دین‌زدایی و غفت‌زدایی» خواندند و تأکید کردند: حوزه‌های علمیه و روحانیون باید با شناخت فضای مجازی و استفاده از فرصت‌های آن، معارف و مفاهیم اسلامی را تبیین کنند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اهمیت «وظیفه‌شناسی» و «هوقعبت‌شناسی» در کار تبلیغ و بیان مسائیل دینی خاطر نشان کردند: اگر وظیفه به‌درستی شناخته نشود علم، تقوا و حتی شجاعت نیز اثر مثبت و مورد انتظار را نخواهد داشت. رهبر انقلاب اسلامی «صبریت» را به معنای شناخت نیازها و واقعیات جامعه خواندند و افزودند: «صبریت» یعنی بدانیم جوان امروز چه نیازهایی دارد و بر لוח دل آماده و مشتاق او، چه چیزی

رهبر انقلاب در جلسه درس خارج فقه با اشاره به آغاز سال تحصیلی جدید حوزه‌های علمیه:

پاسخ به شبهات روز منافاتی با فقاقت ندارد

نقش بسسته یا باید نقش ببندد. ایشان با اشاره به هزینه‌های گزاف و برنامه‌ریزی‌های فراوان علیه ایمان و اعتقادات مردم گفتند: دشمن از طریق تولید و ترویج شبهات و همچنین تولید محتوای

و مهم‌ترین وظیفه روحانیت خواندند و خاطر نشان کردند: حوزه‌های علمیه و دانایان مذهب باید قابلیت مواجه شدن با لشکر عظیم دشمن را در خود ایجاد کنند. ایشان با اظهار تأسف از ناآشنایی برخی مبلغان دینی با ابزارهای جدید رایانه‌ای و همچنین عدم درک درست از اهمیت مساله فضای مجازی در برخی مسؤولان، افزودند: فضای مجازی به‌صورت توأمان دارای منافع و مضرات بی‌شماری است که باید با استفاده از فرصت‌های آن، مفاهیم اسلامی را در سطح گسترده ترویج کرد و در همین باره، شورایعالی فضای مجازی با هدف تمرکز در فکر، تصمیم و اقدام تشکیل شد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای شناسایی شبهات روز و پاسخ به آنها را از جمله کارهای مهم حوزه‌های علمیه برشمردند و افزودند: این کار هیچ منافاتی با فقاقت ندارد، زیرا فقه، منحصر به احکام عملی نیست، بلکه «فقه الله‌الاکبر» در واقع همان معارف اسلامی است و باید برای پاسخ به شبهات دینی نیز همانند کاوش‌های دقیق و پر دامنه فقهی، اقدام و عمل کرد.

اخبار

در دیدار رئیس مجلس ملی فرانسه لاریجانی: فرانسه نباید پایگاه تروریست‌ها باشد

کلود برتلون، رئیس مجلس ملی فرانسه که در راس یک هیات پارلمانی به تهران سفر کرده است، پیش از ظهر دیروز سه‌شنبه با علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی دیدار و گفت‌وگو کرد. به گزارش ایسنا، علی لاریجانی در ابتدای این دیدار با اشاره به پیشینه روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فرانسه گفت: تبادل هیات‌های بلندپایه میان ایران و فرانسه در مقطع کنونی نشان از علاقه‌مندی متقابل برای توسعه روابط فی‌مابین دارد. وی با انتقاد از سیاست‌های دوگانه پاریس در قبال تروریسم گفت: فرانسه نباید پایگاهی برای تروریست‌هایی باشد که حتی ارزش صحبت کردن نیز ندارند. لاریجانی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به مصوبه مجلس شورای اسلامی برای تولید ۲۰ هزار مگاتوات برق از نیروگاه‌های هسته‌ای گفت: در چند روز آینده احداث دو نیروگاه جدید آتمی را در روسیه شروع خواهیم کرد و فرانسه هم می‌تواند وارد این عرصه شود اما ابتدا باید شرایط همکاری بانک‌های درجه یک فرانسه با بانک‌های ایرانی مهیا شود.

طرح دوفوریتی برای الزام دولت به تصویب FATF در مجلس

جمعی از نمایندگان در حال تهیه طرح دوفوریتی برای الزام دولت به تصویب قرارداد FATF توسط مجلس شورای اسلامی هستند. به گزارش فارس، جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در حال تهیه طرح دوفوریتی برای الزام دولت به کسب مصوبه مجلس در اجرای تعهدات به کار گروه اقدام مالی در مبارزه با پولشویی «FATF» هستند. طبق قرارداد FATF برخی وزارتخانه‌ها مانند اطلاعات، ارشاد و دفاع و برخی نهادهای انقلابی مانند سپاه و صداوسیما توسط دولت کشورمان تحریم می‌شوند!

وضعیت بحرین نگران‌کننده است

آیت‌الله‌العظمی جعفر سبحانی با صدور پیامی اعلام کرد: از حکام بحرین درخواست می‌کنم از فشار و اختناق دست برداشته و به منطق قانون گردن نهند و با دلگرمی همسایه ملت اصل و نجیب بحرین را آزار ندهند. به گزارش رسا، در پیام آیت‌الله جعفر سبحانی آمده است: اخبار ناگوار و تکان‌دهنده از بحرین حاکی از آن است که حاکم کشور بر اثر غرور قدرت به هر کار ناشایستی می‌خواهد دست می‌زند. سال‌های میدیدی است که ملت نجیب بحرین به پا خاسته و حقوق قانونی و شرعی خود را از حاکم و دولت خواستارند ولی آنان به جای پاسخ مثبت به درخواست‌های ملت، با سلاح گرم پاسخ می‌گویند. در ادامه این پیام تصریح شده است: روزی نیست که در این کشور بگیر و ببند و انحلال نهادهای قانونی و فشار بی‌رحمانه انجام نگیرد و دلگرمی آنان به توان نظامی است ولی غافل از اینکه «بَدَالَهُ فُوقَ آئِدِیْهِمْ» و اراده خدا به نجات مستضعفان تعلق گرفته و روزی این آرمان محقق خواهد شد.

روحانی درباره فریدون توضیح نمی‌دهد

نماینده مردم محلات در مجلس از بی‌توجهی حسین فریدون، برادر حسن روحانی نسبت به مصاح دولت انتقاد کرد و گفت رئیس‌جمهور نیز درباره وضعیت برادرش توضیح نمی‌دهد. حجت‌الاسلام علیرضا سلیمی، رئیس کمیته آموزش عالی مجلس در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به تقاضای جریاناتی خاص در به حاشیه بردن موضوع حقوق‌های نجومی گفت: حقوق‌های نجومی، ننگ بزرگی برای دولت است که این اتفاق تأسفبار بزودی از فکر ملت پاک نمی‌شود. عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات خانه ملت افزود: قانون در این زمینه‌ها با هیچ فرد یا گروه یا دستگاهی شوخی ندارد. هر جا که حق مردم ضایع شود، باید با متخلف برخورد جدی و قانونی توسط دستگاه قضا صورت پذیرد. وی افزود: برخی جریانات به دنبال این هستند تا دولت را مظلوم نشان دهند. آنها بدانند مردم هوشیارتر از این حرف‌ها هستند و آنچه در بحث حقوق‌ها اتفاق افتاده است، چیزی جز غفلت دولت نیست. حجت‌الاسلام سلیمی به عدم پاسخگویی روحانی در جواب نامه نمایندگان درباره رانت تحصیلی «حسین فریدون» اشاره و عنوان کرد: تکمالی موضوع برادر رئیس‌جمهور در کمیته آموزش عالی در حال بررسی است. متأسفانه برادر رئیس‌جمهور برای حفظ آبروی دولت هم که شده است، موضع شفاف نمی‌گیرد.

جگرمان سوخت

امور خارجه درباره شهدای مان ندیدیم. به جای پیام تسلیت، آقای ظریف مصاحبه کرد و گفت ما با اینکه ۵۰۰ شهید دادیم ولی رابطه‌مان با سعودی دچار مشکل نشده است. شما شاهدید که بعد از حادثه سفارت عربستان، آنها روابط دیپلماتیک‌شان را با ایران قطع کردند. آقای رئیس‌جمهور هم درباره سفارت قاطعانه، جدی و قدر وارد شدند. بنده با حمله به سفارت مخالف هستم ولی چه می‌شد ایشان همان اقتدار را برای شهدای خودمان به خرج می‌دادند؟

یعنی آقای روحانی دستور پیگیری این مساله را ندادند؟

شما جایی سریع دارید که آقای روحانی تاکید بر پیگیری مساله داشته باشند؟ ما درباره شهدای مان هیچ حمایتی از دولت ندیدیم. آقای ظریف وقتی مصاحبه کردند که ما با دادن چند صد شهید با سعودی قطع رابطه نکردیم؛ شما نمی‌دانید چقدر جگرمان سوخت. به آنها می‌گویند برادران سعودی! آنها برادر می‌شوند؟ باور کنید اگر واکنش قاطع رهبر معظم انقلاب نبود، امکان بازگشت بدن شهدای ما وجود نداشت. پیام امسال رهبر معظم انقلاب را در کنار پیام‌های سال‌های گذشته ایشان بگذارید و ببینید چقدر ایشان روشن‌گرا نه مشتم سعودی را باز کردند. پیام روز دوشنبه ایشان، آبی روی داغ آتش خیلی از ما بود. ما در این یک سال تنها از جانب رهبر معظم انقلاب حمایت شدیم. یعنی اگر این خانواده‌ها آرماند، به خاطر ایشان است اگر نه ما در جاهای دیگر حرف‌های ضد و نقیض و توهمین شنیدیم. باور نمی‌کنید من وقتی پیام رهبری را شنیدم که گفتند «در هر دو حادثه، سعودی مقصر بوده»، سجده شکر به جا آوردم و خدا را شکر کردم. رهبر انقلاب، ابهامی را که ذهن و قلب خانواده‌ها را آزار می‌دهد که آنجا چه شده، حل کردند.

فصه نعلی درباره شهدای مان شنیده شده، آن هم اینکه گویا در داخل کشور برای تدفین شهدا هم مشکل ایجاد کردند و اجازه نصب سنگ قبر نمی‌دادند؟!

اوایل اینگونه بود. ما ۲ یا ۳ ماه سنگ قبر نگذاشتیم که مشکل برای‌مان پیش نیاید. سنگ قبر یکی از شهدای دفن شده در امامزاده پنج‌تن را عهده‌کندند و گفتند چرا شهید نوشتید. البته این قبل از موافقت رهبر انقلاب با شهید اعلام کردن این شهدا بود. خیلی از خانواده‌های شهدا در شهرستان‌ها با مشکل مواجه هستند. متأسفانه به قدری که در داخل به خانواده‌ها سخت گرفتند آن طرف که اینها را کشتند، سخت نگرفتند. وقتی شهیدی در راه خدا تقدیم می‌شود، آن خانواده مورد احترام قرار می‌گیرد ولی اینجا انگار ما جرم کرده‌ایم. آیا این جرم است که می‌خواهم علت شهادت همسر ما بدانم؟ اگر در این زمینه منافع نظام لطمه می‌خورد، ما مسکوت می‌گردیم ولی این سکوت برای منافع دیپلماتیک یک گروه خاص است. در طول تاریخ این نخستین‌بار است که شهید دادیم و محکوم

دکتر روح افزا، همسر شهید دکتر حاتمی از شهدای حوادث خونبار حج سال گذشته در گفت‌وگو با «وطن امروز» با اشاره به اظهارات وزیر خارجه پس از فاجعه منا

صادق امامی: دکتر فرشته روح‌افزا، استاد دانشگاه منچستر انگلیس و معاون طرح، برنامه و تدوین سیاست شورای فرهنگی-اجتماعی زنان، همسر شهید دکتر احمد حاتمی، دانشمند فضایی ایران و از همکاران شهید شهرداری است. دکتر حاتمی یکی از دانشمندان سرشناس ایران در حوزه فضایی بود که سال گذشته قبل از فاجعه منا، به طرز مشکوکی در عربستان به شهادت رسید. دکتر روح‌افزا روایت قابل تاملی درباره عدم پیگیری جدی این ماجرا همچنین فاجعه منا توسط دولت مطرح کرده است. او از توهین‌های برخی مسؤولان به خانواده شهدای حوادث حج سال گذشته گفت و وقتی از او درباره این مسؤولان سوال شد، گفت نمی‌تواند نام آنها را بگوید. در میانه گفت‌وگوی «وطن امروز» و آنجا که بحث حمایت‌های صریح رهبر حکیم انقلاب از خانواده شهدای منا مطرح شد، بغض کرد و گفت اظهارات سنجدیده وزیر امور خارجه پس از فاجعه منا، خون به دل آنها کرده است.

■ در ماجرای حج سال گذشته، ابهاماتی اساسی درباره نحوه شهادت حاتمی در مکه و شهید رکن آبادی در منا وجود دارد. آنچه درباره این دو شهید که از شخصیت‌های برجسته کشورمان بوده‌اند، مشکوک است، مفقود شدن هر دو پس از حادثه و در نهایت اعلام شهادت‌شان است.

شهید حاتمی و شهید رکن‌آبادی در ۲ حادثه و با فاصله ۱۲ روز به شهادت رسیدند ولی نحوه شهادت‌شان مشکوک است. اینکه آیا این دو نفر در همان حادثه به شهادت رسیدند یا خیر، یکی از ابهامات ماجراست. درباره شهید حاتمی برخی به ما گفتند ایشان پس از سقوط جرقیل در حال کمک به مجروحان بودند. حادثه سقوط جرقیل ساعت ۱۷:۴۵ رخ داد. شهید حاتمی ۲ خط تلفن همراهش بود که این دو خط تا ساعات ۲۲ زنگ می‌خورد ولی تا ۲ روز پس از ماجرا از سرنوشته ایشان اطلاعی در دست نبود. در بدن ایشان جای ضربه شدید نیست؛ بالاخره باید یک له‌شدگی و شکستگی در بدنشان ناشی از ضربه تسمه جرقیل باشد. اگر بخواهند بگویند ایشان زمین خوردند و ضربه مغزی شدند، باید گفت در شرایطی که در مکه باران می‌آمده، لباس ایشان کاملاً تمیز بود. این خیلی مشکوک است که در آن حادثه برای‌شان اتفاقی افتاده باشد. وقتی بدن ایشان شست‌وشو داده شد، آثاری از جراحات و... وجود نداشت. این در حالی است که سایر شهدای حادثه مکه، جراحات‌های سختی در بدن و سر داشتند. سوال دیگر این است که به چه علت ایشان ۲ روز مفقود بودند؟ فرد تحویل گیرنده پیکر ایشان گفت برای تحویل بدن، چند صد کیلومتر راه طی کردیم. مگر در مکه جایی نبوده که شهید حاتمی را به چندصد کیلومتری مکه منتقل کردند؟ از میان یکصد و اندی شهید چرا ایشان فقط مفقود شدند؟ چرا تصاویر دوربین‌های حرم را منتشر نمی‌کنند. سایر خانواده‌ها از تصاویر منتشر شده شهدای‌شان با شناسایی کرده‌اند ولی از این تصاویر هیچ نشانی از شهید حاتمی نیست. متأسفانه شهید حاتمی مورد کالبدشکافی قرار نگرفت. در ایران هم بدن را کالبدشکافی نکردند تا علت شهادت مشخص شود. آیا نباید علت مرگ یک انسان که در کشور خارجی فوت می‌کند را بدون توجه به جایگاه شخص، پزشک قانونی بررسی می‌کرد؟

کالبدشکافی که خیلی ساده است. اگر این اتفاق می‌افتاد لاقل ما در آرامش بودیم. این سوال را از کجا ببریم؟ باید متوسل به ائمه شوم که آنها به من نشان دهند چه اتفاقی برای ایشان افتاده است. **■ شهید حاتمی یکی از دانشمندان ایرانی بودند که در پروژه‌های فوق‌محرمات فعالیت می‌کردند.**

بله! ما یک تسلیت هم از رئیس‌جمهور و وزارت امور خارجه پذیرش است که علت شهادت ایشان را بررسی نکنند؟ ما می‌گوییم این سوالات ما در این باره را نمی‌دهد. به من می‌گویند این سوالات بی‌دلیل است ولی من می‌خواهم بدانم چه اتفاقی افتاده است. ما مسئولان سعودی را می‌دانیم که در این باره با ما همکاری نمی‌کنند. ما می‌خواهیم بدانیم که در این باره چه اتفاقی افتاده است. ما می‌خواهیم بدانیم که در این باره چه اتفاقی افتاده است. ما می‌خواهیم بدانیم که در این باره چه اتفاقی افتاده است.